

Odolnost a soběstačnost může Praze a městům v ČR pomoci zvládnout cirkulární ekonomika

28.11.2022 - | Magistrát hlavního města Prahy

Konferenci Cirkulární města & Byznys pořádal Pražský inovační institut ve spolupráci s hlavním městem Prahou, záznam je k dispozici na youtube.

Město by podle odborníků mělo uplatnit principy cirkulární ekonomiky podobně, jak to dělají jiné evropské metropole, aby vznikly silné investiční pobídky, které by v široké míře zapojily byznys. Pozitivním krokem je letos schválená Strategie cirkulární ekonomiky hl. m. Prahy, která navazuje na Klimatický plán hl. m. Prahy do roku 2030 a určuje směr a nová řešení v této oblasti do dalších let. Hlavní město je zároveň první metropolí ve střední Evropě, která má tento plán již schválený.

„Víme, že až 45 procent globálních emisí CO₂ se váže na produkci a spotřebu jídla, materiálů a výrobků, které každodenně užíváme. Pro Prahu je cirkulární ekonomika mimo jiné zásadní příležitostí pro nové postupy a materiálové využití ve stavebnictví, které nabízí největší potenciál pro úspory materiálu. Příležitost se nabízí také při nakládání s potravinami, vodou, půdou, či při snižování množství komunálního odpadu v Praze,“ říká náměstkyně primátora pro životní prostředí a technickou infrastrukturu Jana Plamínková k tomu, co město potřebuje a co může realizovat v rámci strategie, a dodává: „Jak ukazují zkušenosti ze zahraničí, je to šance pro zavedení nových postupů, služeb a výrobků, tedy i nových pracovních míst v Praze. Spolupráce se soukromým sektorem, městskými částmi a dalšími pražskými stakeholdery je klíčová.“

Cirkulární ekonomika není jen dalším konceptem na papíře, jak „lépe recyklovat“. Je to fundamentální změna v tom, jak firmy navrhují design výrobků, jak je produkují, jak je následně společnost spotřebovává a následně regeneruje zdroje, které tyto produkty a materiály obsahují. Vzniknout by mělo více re - use služeb, tedy služeb upřednostňujících opětovné využití předmětů a výrobků, opraváren, swapů, re-use pointů nebo komunitních akcí typu „železná neděle“.

„Město musí stimulovat trh v cirkulární ekonomice a uplatnit její principy tak, jak to dělají jiná evropské metropole. Mělo by vytvořit příznivé klima pro firmy, podpořit cirkulární veřejné zakázky, více plánovat a využívat partnerství,“ doporučil Josh Newton z mezinárodní Nadace Ellen MacArthur, která je vedoucí globální organizací usilující o přechod na cirkulární ekonomiku. Inovace a digitalizace jsou cestou, na níž může podnikatelský sektor spolupracovat s městem, kde se může realizovat.

Právě k tomu může přispět Strategie cirkulární ekonomiky Prahy, jejímž cílem je snížit ekologickou zátěž a emise oxidu uhličitého ve městě. Přechod na oběhové hospodářství chce snížit množství objemného odpadu, může napomoci intenzivnější využívání sítě.

„Aktuálně je velice důležité propojení cirkulární ekonomiky a úspor, tedy používat produkty ve formě, pro jakou byly produkovány co nejdéle, například tím, že je opravujeme. Využití sdílených služeb. Jako klíčová v souvislosti s covidovou krizí a válkou na Ukrajině se ukázala také soběstačnost, lokálnost a vracení materiálů zpátky do oběhu formou recyklace. To je cesta, jak nebýt závislí na globálních dodavatelských řetězcích a surovinách z druhého konce světa, které pozitíř nemusí dorazit,“ zdůraznila expertka na udržitelnost Veronika Doubnerová z Pražského inovačního institutu.

Strategie Cirkulární Praha 2030 stanovila jako cílové čtyři sektory s největším potenciálem materiálových i emisních úspor: stavebnictví, voda, zemědělství a potraviny a také odpady. Jedním z největších problémů města jsou odpady ze stavebnictví a potravin. Konkrétně stavební odpad tvoří zhruba až 74 procent všech odpadů vyprodukovaných v Praze. Téměř 95 procent materiálů ve stavebnictví pochází z primárních zdrojů, pouze 5 procent jsou druhotné suroviny. Z demoličního a stavebního odpadu se v Praze znovu využije zhruba 27 procent. Podle odhadů se v Česku vyhodí zhruba 830 tisíc jídla, což je průměrně 56 kilogramů na osobu za rok.

Praha má v současnosti ale i nedostatečné kapacity na zpracování odpadu z plastů a papíru, který sbírají domácnosti. Některé pražské restaurace již spolupracují s neziskovými organizacemi, jako je například Zachraň jídlo, kterým dodávají přebytky, díky čemuž omezují plýtvání potravinami. Zapojení těchto provozoven do sběru gastroodpadu je cílem Prahy a řada z nich už nabídku města využívá. Některé stavební společnosti se naopak snaží zpětně využívat odpad ze staveb při další výstavbě a zaměřují se na projekty udržitelných staveb.

Na konferenci Cirkulární města & Byznys vystoupili další zástupci předních mezinárodních organizací, které se věnují cirkulární ekonomice, jako je Ellen MacArthur Foundation, Metabolic a Circular Glasgow. Uvedli konkrétní příklady spolupráce firem s evropskými metropolemi, jako jsou například Amsterdam, Londýn, Paříž, Kodaň, Glasgow nebo Oslo.

Odpoledne patřilo diskusím zástupců města i byznysu o tom, jak konkrétně mohou vzájemně naplňovat cíle strategie Cirkulární Praha 2030 v oblastech stavebnictví a potravin. Pozvání přijali zástupci firem Skanska, Pražská developerská společnost, Zero Architecture, Crestyl, Perfect Canteen, Tesco Stores, Compass Group, studio Crea-tura a Český gastronomický institut.

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/aktuality_z_prahy/odbornici_odolnost_a_sobestacnost_muze.html